

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Dialogu Społecznego

DSZ.055.3.2026.JP
Warszawa, 13 maja 2026

w odpowiedzi na petycję numer: 258/72/II/2026 w której przedstawiono postulaty dotyczące wszczynania postępowania przed Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej i Sądem przy Okręgowej Izbie - nie przed tym do którego należą "lekarz, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny" - ale przed organem wyznaczonym przez Izbę Naczelną, uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Wymienione w petycji zawody należą do zawodów zaufania publicznego. Zawody zaufania publicznego wyróżniają się tym, że posiadają własne samorządy zawodowe utworzone na mocy ustawy. Zadaniem samorządu zawodów zaufania publicznego jest **reprezentowanie osób wykonujących zawody o szczególnym znaczeniu społecznym** oraz sprawowanie pieczy nad należyłą realizacją interesu publicznego przez te osoby. Ich istnienie i funkcjonowanie opiera się na **art. 17 ust. 1 Konstytucji RP**, który stanowi, że „*w drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony*”.

Przykładem takiego samorządu jest samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów, którego sposób funkcjonowania reguluje ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1342). Zgodnie z art. 2 ust. 2 samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów reprezentuje osoby wykonujące zawody lekarza i lekarza dentysty oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega tylko przepisom prawa. **Sprawowanie pieczy nad wykonywaniem zawodu zaufania publicznego polega na wykonywaniu działań gwarantujących wysoką jakość oraz kulturę wykonywania zawodu oraz odpowiedni poziom etyczny i profesjonalny osób, które dany zawód wykonują.** Pieczę, która jest konstytucyjnym obowiązkiem organów samorządów zawodowych zawodów zaufania publicznego, powinna być rozumiana jako suma działań podejmowanych w celu

zapewnienia ochrony interesu publicznego. Przedmiotem pieczy jest należyte wykonywanie zawodu w granicach interesu publicznego i w celu jego ochrony¹.

Jednostkami organizacyjnymi samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków są okręgowe izby lekarskie, Wojskowa Izba Lekarska i Naczelna Izba Lekarska, które działają przez organy określone w ustawie (art. 3 ust. 1 ustawy). Obszar działania poszczególnych okręgowych izb lekarskich, ich liczbę i siedziby ustala Naczelna Rada Lekarska na wniosek okręgowych zjazdów lekarzy, uwzględniając zasadniczy podział terytorialny państwa (art. 3 ust. 3 ustawy). Natomiast organami okręgowej izby lekarskiej są: okręgowy zjazd lekarzy; okręgowa rada lekarska; okręgowa komisja rewizyjna; okręgowy sąd lekarski; okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

Okręgowy sąd lekarski dokonuje spośród członków tego sądu wyboru przewodniczącego i zastępców przewodniczącego. Co najmniej jeden z zastępców jest lekarzem dentykiem. Okręgowy sąd lekarski: rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy; rozpatruje protesty przeciwko ważności wyborów delegatów na okręgowy zjazd lekarzy oraz protesty przeciwko ważności głosowania wniosków o odwołanie; składa okręgowemu zjazdowi lekarzy roczne i kadencyjne sprawozdania z działalności. Okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej: wykonuje czynności sprawdzające i prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej lekarzy będących członkami izby, której jest rzecznikiem, z zastrzeżeniem art. 65; sprawuje funkcję oskarżyciela przed sądami lekarskimi; składa okręgowemu zjazdowi lekarzy roczne i kadencyjne sprawozdania z działalności.

Przepis art. 65 odnosi się do prowadzenia spraw odpowiedzialności zawodowej, w którym wskazano, że w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków organów izb lekarskich wymienionych w art. 21 pkt 2-5 i w art. 35 pkt 2-4 oraz zastępców okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej postępowanie prowadzi okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej wyznaczony przez **Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej**, oraz że w sprawach odpowiedzialności zawodowej Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępców postępowanie prowadzi okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej wyznaczony przez **Naczelnego Sąd Lekarski**. Ponadto zgodnie z art. 66 ustawy jeżeli postępowanie wyjaśniające dotyczy lekarzy będących członkami różnych izb lekarskich, Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej wyznacza okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej, właściwego do prowadzenia tego postępowania. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej, który wszczął postępowanie, zachowuje swoją właściwość przez cały okres trwania tego postępowania.

Zadania Naczelnej Rady Lekarskiej określa art. 39 ustawy w których wskazano, że Naczelna Rada Lekarska kieruje działalnością Naczelnej Izby Lekarskiej w okresie między krajowymi zjazdami lekarzy, a w szczególności: czuwa nad prawidłową realizacją zadań samorządu lekarzy; wspomaga, koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad lekarskich.

Kompetencje Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej określa art. 45 ustawy, w którym wskazano, że Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej: prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy; sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej; sprawuje funkcję oskarżyciela przed sądami lekarskimi; rozpatruje zażalenia w przypadkach przewidzianych w ustawie; rozstrzyga spory o właściwość między okręgowymi rzecznikami odpowiedzialności zawodowej;

Sądy właściwe do rozpoznania sprawy wskazano w art. 78 ustawy i tak:

- sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy rozpoznają okręgowe sądy lekarskie i Naczelny Sąd Lekarski.

---

¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 26 października 2017 r. sygn. akt VI SA/Wa 133/17

- właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest okręgowy sąd lekarski izby lekarskiej, której obwiniony jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania.
- sprawy przeciwko członkom organów, o których mowa w art. 21 pkt 2-5 i w art. 35 pkt 2-5, oraz przeciwko zastępcom okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej i zastępcom Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej rozpoznaje okręgowy sąd lekarski wskazany przez Naczelny Sąd Lekarski.

Naczelny Sąd Lekarski: rozpoznaje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów lekarskich; rozpoznaje zażalenia na postanowienie, o którym mowa w art. 77 ust. 1; orzeka o wznowieniu postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

Istotne jest, że organy prowadzące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy kształtują swoje przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Uznając powyższe za wystarczające wskazać, iż w Ministerstwie Zdrowia nie są prowadzone prace legislacyjne zmierzające do zmian przepisów w zakresie wnioskowanym w petycji. Nie planuje się ich także w najbliższej przyszłości.

Informujemy również, że na przestrzeni ostatnich lat nie docierały do Ministerstwa Zdrowia informacje o problemach związanych ze stosowaniem ww. przepisów.

Z wyrazami szacunku

Jakub Bydłoń
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/